

การปรับปรุงพันธุ์ไก่พื้นเมือง

กลุ่มงานศึกษาและพัฒนาปศุสัตว์

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

การเลี้ยงไก่พื้นเมือง

กลุ่มงานศึกษาและพัฒนาปศุสัตว์ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ไก่พื้นเมืองมีเลี้ยงกันอยู่ทั่วไป ในชนบทมีลักษณะการเลี้ยงเพื่อเป็นอาหารในครัวเรือนและการกีฬา ส่วนมากเลี้ยงเพื่อเป็นอาชีพเสริมรายได้ ไก่พื้นเมืองมีหลากหลายสายพันธุ์ แต่ละพันธุ์ก็จะมีจุดเด่นเป็นคุณสมบัติ ต่างกัน แต่มีความต้านทานต่อโรคแมลง สามารถเจริญเติบโตและขยายพันธุ์ได้ดีในสภาพการเลี้ยงดูของเกษตรกรรายย่อยทั่วไป เนื้อไก่พื้นเมืองมีรสชาติดีเป็นที่นิยมกันแพร่หลาย จึงเหมาะที่จะอนุรักษ์และพัฒนาการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน

ประโยชน์ของไก่พื้นเมือง

1. ได้ทั้งเนื้อและไข่ เพื่อเพิ่มอาหารโปรตีน
2. เพิ่มรายได้
3. มูลไก่ใช้ทำปุ๋ย
4. เศษอาหาร และพืชผักเหลือใช้ต่างๆ นำมาเลี้ยงไก่ได้
5. สร้างนิสัยให้รักการทำงาน ทำงานเป็น สู้งาน และอยากทำงาน

คุณสมบัติที่ดีของไก่พื้นเมือง

1. เลี้ยงง่าย อดทนต่อโรคแมลงในท้องถิ่นได้ดี
2. ฟักไข่และเลี้ยงลูกเองได้
3. เนื้อไก่มีรสชาติดี เนื้อแน่น มีมันน้อย
4. ราคาดีทั้งตัวผู้และตัวเมีย ประมาณ กิโลกรัมละ 60 - 70 บาท หรือจำหน่ายเป็นไก่ชน สามารถทำเป็นอาชีพได้

การคัดเลือกพันธุ์ไก่และการเริ่มต้นเลี้ยง

การเริ่มต้นเลี้ยงไก่พื้นเมืองสามารถทำได้หลายวิธี ควรเริ่มเลี้ยงแต่จำนวนเล็กน้อยที่สามารถดูแลได้อย่างทั่วถึง เพราะจะเรียนรู้ถึงปัญหาอุปสรรค ข้อดีและข้อเสีย เพื่อนำไปสู่การพัฒนาการเลี้ยง เพื่อให้ได้ผลดีขึ้น

1. เลือกไก่ที่มีรูปร่างแข็งแรง สมบูรณ์ กระฉับกระเฉง ขนเป็นมัน ตาสดใส โบหน้าแดงสด
2. เลือกพ่อพันธุ์ที่มีอายุตั้งแต่ 9 เดือนขึ้นไป และหนักตั้งแต่ 2-5 กิโลกรัม ส่วนแม่พันธุ์ ควรมีอายุตั้งแต่ 7 เดือน ไม่เกิน 3 ปี น้ำหนักไม่ต่ำกว่า 1-5 กิโลกรัม มีประวัติการให้ไข่มาก เลี้ยงลูกไก่เก่ง การคัดเลือกพันธุ์ไก่ที่ดีไว้ทำพันธุ์จะช่วยให้ไก่ในฝูงมีขนาดตัวโต ไข่โต ไข่ดี และมียอดฟักสูง
3. ซื้อไก่รุ่นมาเลี้ยง เห็นผลเร็วแต่ราคาแพงและการลงทุนค่อนข้างสูง
4. ซื้อลูกไก่มาเลี้ยง ราคาถูก แต่ใช้เวลาเลี้ยงนาน
5. ไข่ไก่ที่มีเชื้อมาฟักเอง อาจใช้เครื่องฟักไข่ หรือฝักให้แม่ไก่ฟักเอง

พันธุ์ไก่พื้นเมืองภาคเหนือ

1. พันธุ์ประตูหางดำ

เป็นไก่พื้นเมืองที่มีทั่วทุกภาค นิยมเลี้ยงเป็นไก่ชนและกินเนื้อ ปัจจุบันศูนย์วิจัยบำรุงพันธุ์สัตว์ เชียงใหม่ ได้รวบรวมพันธุ์เฉพาะที่มีทางภาคเหนือ และทำการผสมพันธุ์จนได้สายพันธุ์ที่นิ่งแล้ว และเหมาะสมสำหรับเกษตรกรภาคเหนือ

ลักษณะภายนอก เพศผู้ มีสีหน้าแดง, ขนสร้อยคอ-หลังสีแดงเข้ม, ขนลำตัว ขนหาง แข็ง ปากสีดำ, สีผิวหนังขาวอมเหลือง, สีตาเหลืองอมน้ำตาล และ หงอนเป็นหงอนถั่ว สำหรับในเพศเมีย ลักษณะทั่วไปคล้ายกับไก่เพศผู้ มีที่แตกต่างกับไก่เพศผู้คือไม่มีขนสร้อยคอ ส่วนเปลือกไข่มีสีนวล

ให้ไข่ 130 – 180 ฟองต่อปี น้ำหนักไก่ที่จำหน่ายที่อายุ 3 เดือน เพศผู้ 1.2 – 1.4 กิโลกรัม, เพศเมีย 0.9 – 1.1 กิโลกรัม โตเต็มที่เมื่ออายุ 1 ปี เพศผู้ หนัก 2.8 – 3.5 กิโลกรัม, เพศเมีย หนัก 2.3 – 3 กิโลกรัม

2. พันธุ์ฟ้า

เป็นไก่พื้นเมืองที่มีถิ่นกำเนิดแถบบนคอยสูงของจังหวัดเชียงราย นิยมเลี้ยงเพื่อกินเนื้อ

ลักษณะภายนอก เพศผู้ มีสีหน้าแดง, ขนสร้อยคอ-หลังสีส้มขน ลำตัว ขนหาง สีดำ ,แข้ง ปากสีดำ, สีผิวหนังดำ, สีตาเหลืองอมน้ำตาล และ หงอนเป็นหงอนจักร สำหรับในเพศเมีย ลักษณะทั่วไปคล้ายกับ ไก่เพศผู้ มีที่แตกต่างกับไก่เพศผู้คือไม่มีขนสร้อยคอ ส่วนเปลือกไข่มี สีน้ำตาลเข้ม อวัยวะภายในมีสีดำ ให้ไข่ 120 – 150 ฟองต่อปี น้ำหนัก ไก่ที่จำหน่ายที่อายุ 5 เดือน เพศผู้ 1.2 – 1.4 กิโลกรัม, เพศเมีย 0.9 – 1.1

กิโลกรัม โตเต็มที่เมื่ออายุ 1 ปี เพศผู้ หนัก 2.4 – 2.8 กิโลกรัม, เพศเมีย หนัก 2 – 2.5 กิโลกรัม

3. พันธุ์แม่ฟ้าหลวง

เป็นไก่พื้นเมืองที่มีถิ่นกำเนิดแถบบนคอยสูงของจังหวัดเชียงราย และจังหวัดน่าน นิยมเลี้ยงเพื่อ กินเนื้อ

ลักษณะภายนอก เพศผู้ มีสีหน้าแดง, ขนสร้อยคอ-หลังสีขาว ขน ลำตัว ขนหาง สีดำ ,แข้ง ปากสีดำ, สีผิวหนังดำ, สีตาเหลืองอมน้ำตาล และ หงอนเป็นหงอนจักร สำหรับในเพศเมีย ลักษณะทั่วไปคล้ายกับไก่ เพศผู้ มีที่แตกต่างกับไก่เพศผู้คือไม่มีขนสร้อยคอ ส่วนเปลือกไข่มีสี น้ำตาลเข้ม อวัยวะภายในมีสีดำ ให้ไข่ 120 – 150 ฟองต่อปี น้ำหนักไก่ที่ จำหน่ายที่อายุ 5 เดือน เพศผู้ 1.2 – 1.4 กิโลกรัม, เพศเมีย 0.9 – 1.1 กิโลกรัม โตเต็มที่เมื่ออายุ 1 ปี เพศผู้ หนัก 2.8 – 3.2 กิโลกรัม, เพศเมีย หนัก 2.2 – 2.8 กิโลกรัม

4. พันธุ์แม่ฮ่องสอน

เป็นไก่พื้นเมืองที่มีถิ่นกำเนิดแถบพื้นที่สูงจังหวัดแม่ฮ่องสอนศูนย์วิจัยบำรุงพันธุ์สัตว์ เชียงใหม่ ได้รวบรวมพันธุ์และขยายพันธุ์ นิยมเลี้ยงเพื่อกินเนื้อ ลักษณะคล้ายไก่ป่า

ลักษณะภายนอก เพศผู้ มีสีหน้าแดง, ขนสร้อยคอ-หลังสีเหลือง ขนลำตัว ขนหาง สีดำ ,แข้ง ปากสีเหลือง, ขนกะลวยหางสีขาว, ตุ่มหูสี ขาวอมฟ้า, สีผิวหนังขาว, สีตาเหลืองอมน้ำตาล และ หงอนเป็นหงอน จักร สำหรับในเพศเมีย ลักษณะทั่วไปคล้ายกับไก่เพศผู้ มีที่แตกต่างกับ ไก่เพศผู้คือไม่มีขนสร้อยคอ ขนตัวสีน้ำตาลส่วนเปลือกไข่มีสีน้ำตาล ให้

ไข่ 120 – 150 ฟองต่อปี น้ำหนักไก่ที่จำหน่ายที่อายุ 6 เดือน เพศผู้ 0.8 – 1 กิโลกรัม, เพศเมีย 0.6 – 0.8 กิโลกรัม โตเต็มที่เมื่ออายุ 1 ปี เพศผู้ หนัก 1.8 – 2.5 กิโลกรัม, เพศเมีย หนัก 1.2 – 1.5 กิโลกรัม

การเตรียมสถานที่และคอกไก่

1. สถานที่ตั้ง การเลือกทำเลการเลี้ยงควรอยู่บนที่ดอน น้ำท่วมไม่ถึง และควรสร้างคอกไก่ให้ห่างจากตัวบ้านพอสมควร ถ้าสามารถล้อมบริเวณที่เลี้ยงด้วยตาข่ายกันนกได้ยิ่งดี เพื่อป้องกันการติดโรคจากสัตว์ปีกอื่น
2. คอกไก่ มีหลังคากันแดดกันฝน สามารถป้องกันศัตรูต่างๆ ได้ ไม่ควรเลี้ยงไก่ไว้ในใต้ถุนบ้าน เพราะกลิ่นและไรไก่จะรบกวน อาจทำคอกไก่แบบง่ายๆ ได้เองโดยใช้วัสดุที่หาได้ง่ายในท้องถิ่น เช่น ไม้ไผ่ หญ้าคา เป็นต้น
3. พื้นคอก อาจรองพื้นด้วยแกลบ ขี้เลื่อย หรือฟางแห้ง หนาประมาณ 4 เซนติเมตร และต้องเปลี่ยนวัสดุรองพื้นทุกๆ 3 เดือน
4. คอกควรมีพื้นที่ขนาด 1 ตารางเมตรต่อไก่ใหญ่ 5 ตัวหรือไก่เล็ก 50 ตัว
5. ในคอกไก่ควรมีรังไข่ให้เพียงพอ

การเตรียมอุปกรณ์

1. กรงหรือสุม สำหรับเลี้ยงแม่ไก่และลูกไก่แรกเกิดให้เพียงพอ
2. เครื่องกกลูกไก่ กรณีแยกลูกไก่ออกมาเลี้ยงต่างหากในกรงอนุบาล
3. ที่ให้น้ำสำหรับใส่น้ำสะอาดให้ไก่กิน อาจใช้รางไม้ไผ่ผ่าครึ่งก็ได้ หรือใช้ขวดบรรจุน้ำรองด้วยถาด
4. รางอาหาร อาจทำด้วยสังกะสี ไม้กระดาน ไม้ไผ่ ยางรถยนต์เก่า หรือวัสดุที่มีในท้องถิ่น
 ขนาดราง ไก่ใหญ่ 10 ตัว ใช้รางยาว 1 เมตร
 ไก่รุ่น 10 ตัว ใช้รางยาว 50 เซนติเมตร
 ไก่เล็ก 10 ตัว ใช้รางยาว 20 เซนติเมตร
5. ถาดใส่กรวดทรายหยาบและเปลือกหอยป่น เพื่อช่วยย่อยอาหารและนำไปสร้างกระดูก

อาหารและการให้อาหารไก่พื้นเมือง

ไก่พื้นเมืองส่วนใหญ่จะปล่อยให้หากินเองโดยธรรมชาติ ซึ่งจะหาได้ในท้องถิ่น เช่น ข้าวเปลือก ข้าวโพด เศษอาหารที่เหลือ เพื่อลดต้นทุน ควรมีการเสริมอาหารให้ได้ครบทุกหมู่ ดังนี้

- อาหารประเภทโปรตีน ได้จาก แมลง ปลวก ไข่เดือน ปลาป่น เพื่อสร้าง ขน เล็บ เลือด เนื้อ และหนัง
- อาหารประเภทคาร์โบไฮเดรต ได้จาก รำ ปลายข้าว ข้าวโพด ข้าวเปลือก กากมันสำปะหลัง เพื่อให้ความอบอุ่น สร้างกำลัง ในการ เดิน วิ่ง
- อาหารประเภทไขมัน ได้จาก กากถั่วเหลือง กากมะพร้าว ไขสัตว์ กากงาเมล็ดถั่วต่างๆ ช่วยให้พลังงาน และความอบอุ่น
- อาหารประเภทแร่ธาตุ ได้จากเปลือกหอยป่น กระดูกป่น ช่วยในการเสริมสร้างกระดูก และเปลือกไข่
- อาหารประเภทวิตามิน ได้จาก หญ้าสด ใบกระถิน ข้าวโพด รำข้าว ปลาป่น พืชผักต่างๆ เป็นสารอาหาร ช่วยเสริมสร้างความแข็งแรงต้านทานโรค

การจัดการ

1. การฟักไข่

- 1) นำไข่ปลอมหรือไข่ที่ทำเครื่องหมายไปวางในรังไข่ แม่ไก่จะไข่ในวันรุ่งขึ้นก็เก็บไข่ที่ไม่มีเครื่องหมายออกทุกวัน แม่ไก่จะไข่ประมาณ 20 – 30 ฟองแล้วจะหยุดไข่ แม่ไก่จะกินอาหารมากขึ้นและเริ่มไข่ใหม่อีกภายใน 15 วันต่อมา
- 2) ไข่ที่เก็บออกมาทุกวัน นำไปใส่แผงไข่วางไว้ที่อากาศถ่ายเทและไม่ร้อนเกินไป ถ้าต้องการนำไปฟัก ไม่ควรเก็บเกิน 7 วัน ถ้าเก็บรักษาไว้ในตู้เย็นไม่ควรเกิน 15 วัน
- 3) ทำเครื่องหมายและเขียนวันที่ที่นำไข่ไปสร้างไข่เพื่อให้แม่ไก่ฟัก รังละ 15 ฟอง ตรวจสอบไข่ทุกวัน หากมีไข่ฟองใหม่ก็เก็บออก
- 4) แม่ไก่ที่ไข่เกิน 20 จะมาฟักเอง เมื่อเห็นว่าแม่ไก่เริ่มฟักไข่แล้ว ต้องตรวจไข่ที่ฟักเมื่อครบ 7 วัน เพื่อดูว่าไข่มีเชื้อหรือไม่ ถ้าไม่มีเชื้อก็คัดออก
- 5) การตรวจไข่ว่ามีเชื้อหรือไม่ โดยใช้ไฟฉายส่องไข่ที่ฟักครบ 7 วันในตอนกลางคืน ไข่ที่มีเชื้อจะเห็นตัวอ่อนและเส้นเลือด
- 6) แม่ไก่จะฟักไข่เป็นเวลา 21 วัน ไข่จะฟักออกเป็นตัว

2. การเลี้ยงดูแม่ไก่และลูกไก่

- 1) เมื่อลูกไก่ออกจากไข่หมดแล้ว ให้ย้ายทั้งแม่ไก่และลูกไก่มาขังไว้ในสุ่มหรือกรงบนพื้นที่แห้ง แม่ไก่จะเลี้ยงดูเอง โดยมีรางน้ำ รางอาหารสำหรับใส่รำ ปลายข้าว หรือเศษข้าวสุกให้ลูกไก่กิน
- 2) เมื่อลูกไก่อายุประมาณ 2 อาทิตย์ ปล่อยให้ลูกไก่ไปหากินกับแม่ไก่ โดยธรรมชาติแม่ไก่จะเลี้ยงดู ประมาณ 1-2 เดือน จึงจะแยกจากลูกเพื่อผสมพันธุ์ วางไข่ใหม่
- 3) ถ้าหากต้องการให้แม่ไก่ไข่เร็วขึ้น ให้แยกลูกออกจากแม่นำไปเลี้ยงไว้ในกรงอนุบาล โดยมีอาหารและน้ำ พร้อมทั้งเครื่องกกลูกไก่ เลี้ยงบนกรงจนอายุ 4 – 6 สัปดาห์ จึงปล่อยลงพื้น ส่วนแม่นำไปขังให้อาหารและน้ำเต็มที่ แม่ไก่จะเริ่มไข่ภายใน 15 วัน หรือนำแม่ไก่ไปอาบน้ำเย็นจัด

การสุขาภิบาลและการป้องกันรักษาโรคไก่พื้นเมือง

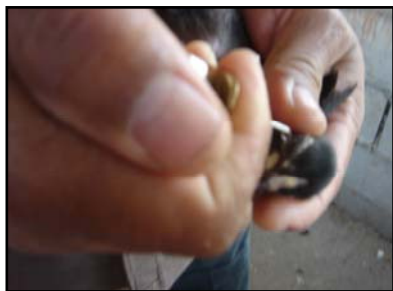
1. ทำความสะอาดคอกด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อ โรคทุก 2 เดือน และภาชนะ อุปกรณ์ต่างๆ ทุก 7 วัน
2. อย่าปล่อยให้คอกชื้น และ เพราะจะเป็นที่หมักหมมของโรค
3. สร้างคอกให้อากาศถ่ายเทได้สะดวก และกำจัดแหล่งน้ำสกปรกรอบๆ บริเวณ
4. ให้อาหารที่มีคุณภาพ จัดน้ำสะอาดให้กินตลอดเวลา
5. ถ้าไก่เริ่มป่วยให้กำจัดเสีย กำจัดซากโดยการเผาหรือฝัง อย่าทิ้งลงแหล่งน้ำเป็นอันขาด เพราะ เชื้อโรคจะแพร่กระจายได้
6. ถ้าซื้อไก่สดมาจากตลาด หรือหมู่บ้านอื่นมากิน เศษอาหาร กระดูก ขน หรือส่วนต่างๆ ที่ไม่ได้ปรุงเป็นอาหารควรทำลายเสียเพราะอาจแพร่โรค

การป้องกันรักษาโรคไก่พื้นเมือง

ปัญหาที่สำคัญที่สุดในการเลี้ยงไก่ คือ โรค เช่น โรคนิวคาสเซิล ไข้ตาย อหิวาต์ หลอดลมอักเสบ พยาธิภายนอกเช่น ไร หมัด พยาธิภายใน ได้แก่ พยาธิไส้เดือน พยาธิตัวแบน พยาธินัยน์ตาไก่ ผู้เลี้ยง จะป้องกันและควบคุมโรคพยาธิได้ โดยจัดการสุขาภิบาลที่ดี การให้วัคซีนป้องกันโรคสม่ำเสมอ

การใช้การให้วัคซีนป้องกันโรคต่างๆอย่างสม่ำเสมอ สามารถป้องกันโรคต่างๆ ได้ เช่น โรคนิวคาสเซิล ไข้ตาย อหิวาต์ โรคหลอดลมอักเสบ

วิธีการทำวัคซีนให้ไก่

การหยอดตาหรือจุมูก

การแทงหนังปีกเพื่อปลูกฝี

การฉีดเข้ากล้ามเนื้อหรือใต้ผิวหนัง

ตารางการให้วัคซีนป้องกันโรคระบาดของไก่

ชนิดของวัคซีน	อายุไก่	วิธีใช้	ขนาดของวัคซีนที่ใช้	ระยะคุ้มกันโรค
นิวคลาสเซิล (ชนิดหยอดจุมูก)	1-7 วัน	หยอดจุมูก	1-2 หยด	ควรทำครั้งที่ 2 เมื่อไก่อายุ 21 วัน
นิวคลาสเซิล	21 วัน	หยอดจุมูก	1-2 หยด	ทำวัคซีนนิวคลาสเซิลชนิดแทงปีกอีกครั้งเมื่อไก่อายุ 3 เดือน
นิวคลาสเซิล (ชนิดแทงปีก)	3 เดือน	ใช้เข็มคู่แทงปีก	1 ครั้ง	6 เดือน
ฝีดาษไก่	7 วัน	ใช้เข็มคู่แทงปีก	1 ครั้ง	1 ปี
อหิวาต์ไก่	ตั้งแต่ 1 เดือน	ฉีดเข้ากล้ามเนื้อ	1 ซีซี.	3 เดือน ฉีดซ้ำทุก 3 เดือน
หลอดลมอักเสบ	14 วัน	หยอดจุมูก	1-2 หยด	3 เดือน ฉีดซ้ำทุก 3 เดือน ห้ามใช้วัคซีนนี้พร้อมกับวัคซีน นิวคลาสเซิล ควรใช้วัคซีนชนิดนี้ห่างกันไม่น้อยกว่า 1 อาทิตย์

ที่มา : คำแนะนำการเลี้ยงและการควบคุมโรคไก่พื้นเมือง, 2530 , กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

การรักษาพยาธิภายนอก

พยาธิภายนอก ได้แก่ เหา หมัด ไร ที่อาศัยอยู่ตามผิวหนังและขนไก่ จะดูดเลือด กัดกินผิวหนัง และขนไก่ ทำให้ไก่เกิดความรำคาญ ไม่มีความสุข ชุบผอมลง สุขภาพไก่อ่อนแอ โลหิตจางและความต้านทานโรคลดลง

การรักษา ถ้าพบว่าไก่มีพยาธิภายนอก ควรทำการรักษาดังนี้

วิธีที่ 1 ใช้ยามาลาโรออน 5% ละลายน้ำฉีดพ่นบริเวณคอกไก่และกรงไก่ เป็นประจำ อย่าให้ถูกตัวไก่ หรือละลายน้ำอ่อนๆ จุ่มไก่อลงในน้ำยา เพื่อฆ่าหมัดและไรตามตัวไก่

วิธีที่ 2 ใช้โลดีนทูปแช่น้ำ ให้น้ำขาวออกผสมกับน้ำพอประมาณ จับไก่อลงจุ่มในน้ำยาสักครู่แล้วจับออก

วิธีที่ 3 ใช้ยาผงแป้งกำจัดเห็บหมัดสุนัข ที่มีขายอยู่ทั่วไป โรยตามตัวไก่

วิธีที่ 4 ใช้ยาสูบอย่างจุน แช่น้ำในบีบให้เข้มข้น แล้วจับตัวไก่อลงจุ่มไป หรือค้ายาสูบให้ปนแล้วนำไปโรยตามรังไข่และบริเวณคอกไก่

วิธีที่ 5 ทำที่เกลืออกฝุ่น นำกล่องสี่เหลี่ยมเล็ก 1 ถัง ใช้ยาสูบอย่างจุนบดให้ละเอียดผสมกับปูนขาวหรือขี้เถ้าและดินใส่ไว้ในรัง ภาคน้ำให้ชุ่มเล็กน้อย

เทคนิคการขาย

1. ประชาสัมพันธ์ เพื่อให้ผู้ต้องการซื้อรู้จัก เช่น ในหมู่บ้านที่พี่น้อง เพื่อนๆ
2. การตั้งราคาให้เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจ และมีกำไรพอสมควร ควรสอบถามจากการซื้อขายกันทั่วไป หรือความพิเศษในการเลี้ยงที่แตกต่างจากผู้อื่น เช่น เลี้ยงไก่ระบบอินทรีย์ ซึ่งจะได้อาหารสูงกว่า
3. การขาย

- 1) ขายให้กับพ่อค้าคนกลาง
- 2) ขายให้กับเพื่อนบ้าน ในงานพิธีต่างๆ
- 3) ชำแหละไก่สดขายเองที่ตลาดสด
- 4) แปรรูปไก่ เช่น ไก่ต้ม น้ำปลา ไก่ย่างสมุนไพร

ปัญหาอุปสรรคและแนวทางการแก้ไขการเลี้ยงไก่พื้นเมือง

1. ต้นทุนค่าอาหารสูง ดังนั้นผู้ที่เลี้ยงไก่พื้นเมืองควรวางวิธีการลดต้นทุนค่าอาหาร เช่น เปิดไฟล่อแมลงในช่วงกลางคืน เพื่อใช้เป็นอาหารเสริมสำหรับไก่พื้นเมือง ทำหลุมเพาะปลวก เป็นต้น นอกจากนี้ควรปลูกหญ้าให้ไก่กินกรณังไก่ในกรงตลอดเวลา

2. การปรับปรุงพันธุ์ไก่พื้นเมือง ควรมีการคัดเลือกพ่อพันธุ์ - แม่พันธุ์ที่มีลักษณะดีไว้ไว้ทำพันธุ์อยู่เสมอ โดยการคัดไก่พื้นเมืองที่ไม่สมบูรณ์ออกไป แล้วจัดหาพ่อพันธุ์ไก่พื้นเมืองที่มีลักษณะดีจากแหล่งอื่นมาเป็นพ่อพันธุ์ทุก 3 ปี เพื่อป้องกันการผสมเลือดชิด

3. โรคระบาดไก่ ผู้ที่เลี้ยงไก่พื้นเมืองควรให้ความสนใจในการทำวัคซีนป้องกันโรคอย่างสม่ำเสมอตามคำแนะนำ มีการถ่ายพยาธิภายในตามกำหนด มีการพ่นยามาเชื้อบั้ง อุปกรณ์การเลี้ยงต้องทำความสะอาดบ่อยๆ และมีอ่างจุ่มเท้ามาเช็ดก่อนเข้าคอกไก่ จึงจะสามารถป้องกันโรคระบาดได้

ผลตอบแทน

ต้นทุนต่อปี

- ค่าพ่อแม่พันธุ์ไก่ จำนวน 20 ตัว (ผู้ 2 เมีย 18) ตัวละ 200 บาท	เงิน	4,000	บาท
- ค่าอาหาร	เงิน	10,500	บาท
- ค่าอุปกรณ์	เงิน	500	บาท
- ค่าเวชภัณฑ์วัคซีน	เงิน	500	บาท
- ค่าคอก	เงิน	5,000	บาท
		รวม	25,500 บาท

รายได้

แม่ไก่ 18 ตัว ให้ลูกปีละ 3 ครั้งๆละ 12 ตัว ได้ไก่ 648 ตัว			
- ขายไก่อายุ 6 เดือน จำนวน 324 ตัวๆละ 80 บาท	เงิน	25,920	บาท
- มูลค่าไก่อายุ 3 เดือน จำนวน 324 ตัวๆละ 40 บาท	เงิน	12,960	บาท
- มูลไก่แห้ง จำนวน 20 กระสอบๆละ 20 บาท	เงิน	400	บาท
		รวม	39,280 บาท
มีกำไร		$39,280 - 25,500 =$	13,780.00 บาท